

Tilbud paa disse Anlæg i Underentreprise paa et meget løst, ja endog saa meget slet Grundlag, alt for ufuldstændigt til, at der kunde gives et virkelig ordentligt Tilbud paa disse Arbejder. Dernæst har Arkitekten for at presse Priserne ned søgt Tilbud paa disse Arbejder fra enkelte andre Firmaer, som absolut ikke havde gjort sig særlig fortjente til at blive foretrukne ved Statsarbejder, idet de ere ganske ubekendte, og saa vidt mig bekendt have disse Firmaer faaet de særlige Arbejder, jeg her nævnede, overdragne.

Det, jeg særlig ønsker at beskæftige mig med, er den lette Maade, hvorpaa det meget vigtige og vanskelige Licitations-spørgsmaal her er blevet behandlet. Det er saaledes, at man ved en Gennemgang af disse Tilbud end ikke rigtig klart ved, om Nyborg-Firmaerne eller de andre, som for Resten ere københavnske Firmaer, ere de billigste, thi Grundlaget har, som jeg sagde før, været saa løst, at man i Virkeligheden ikke kan tale om, at der har været et, naar Hensyn tages til, at det drejer sig om Statsbyggeri, anstændigt Grundlag for at kunne give saadanne Tilbud, som her maa forlanges, for at det skal kunne ses, om man virkelig faar det, man ønsker og venter, for Pengene. Det synes, at man her ikke ganske har magtet denne meget vigtige og vanskelige Side af Sagen. Hele Licitationsvæsenet er jo for saa mange Borgere og for Staten en saa vigtig Institution, at det ikke kan behandles med en let Haand, og der vil altid opstaa Vanskeligheder, hvis man ikke følger de strengeste Principper. Der kan let over den Behandling af Sagerne, som f. Eks. her har fundet Sted, komme en Skygge, som kan medføre Mistanke om Defraudationer og den Slags Ting. Naar jeg i Fjor sammen med det ærede Medlem for Københavns Iste Valgkreds (Wulff) stillede det omtalte Underændringsforslag, var det for i Principet at slaa fast, at netop den Maade, hvorpaa man her udbyder, er den uheldigste af alle. Det er den, som har været anvendt ret ofte ved den værste Byggesvindel og det tarveligste Byggeri, som Staten aldeles ikke kan være tjent med at efterligne. Det er ogsaa blevet mig meddelt, at Ledelsen derovre paa flere andre Punkter skulde være mangelfuld. Jeg er ikke saa meget inde i Sagens Detailler, at jeg kan dømme om, hvor vidt det er berettiget, naar, som det er kommet mig for Øre, Fængselsdirektør Fussing har forlangt Arkitekten derovre afskediget. Jeg kan ikke bedømme, om det er tilstrækkelig begrundet. Men det, som

særlig interesserer mig, er hele Statens civile Bygningsvæsen og Licitationsforholdene.

Da vi vedtog dette Byggeforetagende, blev det blandt andet ogsaa vedtaget at anvende en Sum Penge paa en Byggekommision. Jeg vil gerne spørge den højtærede Justitsminister, om denne Kommission er nedsat, og hvem den bestaar af. I Bemærkningerne til Lovforslaget blev Kommissionens Opgave udtrykt i følgende Ord, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa læse op: „I Overslaget er der endelig optaget et Beløb af 10,000 Kr. til den forannævnte Kommission, der vil have til Opgave dels at tilvejebringe de nødvendige Tegninger og Planer, dels at udøve det Tilsyn, der bør finde Sted paa ethvert Trin af Udarbejdelsen af Detailplanerne og under hele Opførelsen af Bygningskomplekset, for at man kan være sikker paa, at de forskellige Krav, der stilles paa Fængselsbygningsvæsenets Omraade ville blive fyldstgjorte.“ Jeg vil meget gerne have at vide, om denne Kommission har vidst Besked med den af mig omtalte Maade at udbyde Arbejdet paa, og om denne Kommission har billiget, at det foregik paa denne højest ejendommelige Maade. Jeg har haft Lejlighed til at se et Dokument i denne Sag, som har gjort mig meget ondt. Det er et Dokument, som er underskrevet af flere københavnske Firmaer i den Branche, som her er Tale om, flere udmærkede Haandværkerfirmaer. Dette Dokument udtaler, at denne Maade at licitere paa er almindelig indenfor Bygningsfagene. Jeg vil bestride denne Erklærings Rigtighed. Jeg ved ikke, paa hvilken Maade, den er kommen til Veje, men det er ganske givet, at det er ikke den Maade, hvorpaa Staten almindeligvis bygger; der blive Licitationer behandlet ganske anderledes varsomt. Det er almindeligt, at Statens Byggevirksomheder udbydes saaledes, at man tydelig kan se, hvad man skal levere og ikke levere, og det udbydes ikke først til en og saa til en anden; man sjakrer sig ikke til Arbejdet, det udbydes samlet, saaledes at de Tilbud, der kan være Tale om, at Staten skal reflektere paa, paa en Gang kunne komme ind.

Det ovenfor nævnte er heller ikke aldeles overensstemmende med Haandværkets og Industriens almindelige Ønsker, og det kan jeg dokumentere ved flere forskellige Ting. Jeg skal blot eksempelvis nævne en Udtalelse, der fremkom fra en lille Kommission, der blev nedsat for et Par Aar siden, i 1909, af Akademisk Arkitektforening,